

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

*Domului George SCRIPCARU, Primar
Primăria Municipiului Brașov*

RECOMANDARE

Nr. 116 din 4 NOV 2019 2019

**referitoare la respectarea prevederilor art. 50, art. 16 și art. 36 din
Constituția României, privind protecția persoanelor cu handicap, principiul
egalității în drepturi și dreptul la vot**

Prin petiția înregistrată la Biroul Teritorial Brașov al instituției Avocatul Poporului cu nr. 652 din 26 septembrie 2019, domnul deputat _____, cu sediul Biroului Parlamentar în municipiul _____ b-dul. _____, nr. _____, ne-a sesizat în legătură cu o posibilă încălcare a dreptului privind protecția persoanelor cu handicap, a principiului egalității în drepturi și a dreptului la vot, prevăzute de art. 50, art. 16 și art. 36 din Constituția României.

Domnul _____ susține că, din informațiile primite de la votanții din circumscripția electorală în care a fost ales, Circumscripția nr. 8, există un număr consistent de secții de votare în municipiul Brașov care nu sunt dotate cu rampe pentru a permite accesul persoanelor cu handicap, împiedicând astfel exercitarea dreptului de a vota pentru acele persoane.

Petentul consideră că, prin nedotarea sediilor de vot cu rampe care să asigure un real acces pentru persoanele cu dizabilități, acestora li se încalcă un drept fundamental, dreptul de vot, și sunt discriminate față de votanții care nu suferă limitări de ordin fizic care să le restrângă posibilitatea de a accede în sediile

de votare, motiv pentru care Avocatul Poporului ar trebui sa intervină pentru corectarea acestei situații discriminatorii.

Domnul ' s-a adresat atât Instituției Prefectului-Județul Brașov, cât și Primăriei Municipiului Brașov.

● Din adresa nr. 12535 din 5 septembrie 2019, comunicată petentului de către Instituția Prefectului-Județul Brașov, reiese că s-a solicitat tuturor primarilor din județul Brașov dotarea secțiilor de votare în conformitate cu prevederile Hotărârii Autorității Electorale Permanente nr. 44/2016, act care prevede inclusiv dotarea secției de votare cu rampă de acces pentru persoanele cu dizabilități.

● Prin adresa nr. 81991 din 16 septembrie 2019, Primăria Municipiului Brașov pune la dispoziția domnului lista sediilor secțiilor de votare care au sau nu au rampe de acces pentru persoanele cu dizabilități, listă în cuprinsul căreia identificăm un număr de 7 secții de votare fără rampe de acces pentru persoanele cu dizabilități.

Prin art. 4 alin. (1) lit. k) din Hotărârea nr. 44/2016 privind setul de condiții minimale pe care trebuie să le îndeplinească locațiile în care funcționează secțiile de votare, precum și dotarea minimală a acestora, Autoritatea Electorală Permanentă a stabilit că secțiile de votare trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- k) să beneficieze de rampe speciale pentru accesul persoanelor cu handicap locomotor care intenționează să își exercite dreptul de vot și să asigure accesibilitatea în conformitate cu prevederile Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv Ordinului viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice, nr. 189/2013 pentru aprobarea reglementării tehnice "Normativ privind adaptarea clădirilor civile și spațiului urban la nevoile individuale ale persoanelor cu handicap, indicativ NP 051-2012 - Revizuire NP 051/2000".

În vederea soluționării petiției formulată de domnul , a fost efectuată o anchetă în data de 24 octombrie 2019 la Primăria Municipiului Brașov, județul Brașov, conform împuternicirii Adjunctului Avocatului Poporului înregistrată cu nr. 18501 din 21 octombrie 2019.

În urma anchetei efectuate, din discuțiile purtate cu domnul
, viceprimar, domnul _____ *, director tehnic și cu doamna*
, secretar general, se evidențiază următoarele concluzii:

La nivelul Primăriei Municipiului Brașov nu a fost înregistrată nicio reclamație din partea vreunei persoane cu dizabilități care să privească imposibilitatea exercitării dreptului la vot.

- reprezentanții primăriei au procedat la verificarea fiecărei secții de votare, fiind întocmită o fișă de evaluare, conform modelului pus la dispoziție de către reprezentanții Autorității Electorale Permanente;

- secțiile de votare sunt organizate în aceleași locații, fiind aceleași de ani de zile, procesul de votare desfășurându-se fără existența unor incidente reclamate de persoanele cu dizabilități;

- cât privește procesul de vot ce se va desfășura la Școala gimnazială nr. 15 (trei secții), Școala gimnazială nr. 12, corp A (două secții), Școala gimnazială nr. 15, corp B (o secție), Vila Orizont din Poiana Brașov (o secție), acesta se va desfășura în condiții normale și legale, iar în momentul în care un alegător cu dizabilități se prezintă la vot i se pune la dispoziție urna mobilă, conform legii, fără a fi nevoie să intre în clădire.

Față de cele expuse, constatăm următoarele:

Conform art. 45 alin. (1) din Legea 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, republicată, pentru alegătorii netransportabili din motive de boală sau invaliditate, din țară, președintele biroului electoral al secției de votare poate aproba, la cererea scrisă a acestora, depusă cel mai târziu în preziua votării, însoțită de copii ale unor acte medicale sau alte acte oficiale din care să rezulte că persoanele respective sunt netransportabile, ca o echipă formată din cel puțin 2 membri ai biroului electoral să se deplaseze cu o urnă specială și cu materialul necesar votării - ștampilă cu mențiunea "VOTAT", buletine de vot și timbre autocolante necesare pentru a se efectua votarea. În raza unei secții de votare se utilizează o singură urnă specială. Urna specială poate fi transportată numai de membrii biroului electoral al secției de votare. Urna specială se poate deplasa numai în raza teritorială arondată la respectiva secție de votare.

Astfel, potrivit dispozițiilor legale, pot vota la alegerile prezidențiale din luna noiembrie 2019 prin intermediul urnei mobile: **alegătorii netransportabili din motive de boală sau invaliditate, cei care sunt internați într-o unitate sanitară, deținuții cărora nu li s-a interzis exercitarea drepturilor electorale, dar și alegătorii care, la data scrutinului, se află în țară și din cauza specificului activității pe care o desfășoară nu se pot prezenta la urne.**

Or, în prezenta cauză vorbim de alegătorii cu mobilitate redusă, care se pot deplasa și care, în lipsa unor rampe speciale sau în lipsa unui acces în localul de vot care se realizează ușor, fără obstacole sau trepte, nu își pot exercita un drept fundamental, dreptul la vot.

Urna mobilă nu ajută persoanele cu dizabilități să facă parte din conștientul colectiv al societății, împiedică participarea lor deplină și efectivă în societate în condiții de egalitate cu ceilalți, nu este o soluție. Dacă acceptăm urna mobilă, acceptăm lipsa accesibilizării.

Conform dispozițiilor Legii nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, alegătorii cu mobilitate redusă pot vota în alte secții de votare, dacă secția unde sunt arondați nu oferă acces. **Categoria alegătorilor cu mobilitate redusă include, fără a se limita la acestea, persoanele a căror mobilitate este redusă ca urmare a unui handicap fizic, senzorial sau locomotor, permanent sau temporar, a vârstei, a greutății sau a stării de graviditate.**

Art. 9 alin. (1) lit. d) din Legea 370/2004 prevede că listele electorale suplimentare se întocmesc pe durata votării de către președintele biroului electoral al secției de votare și/sau de către membrii biroului electoral al secției de votare desemnați de către acesta, pentru a consemna prezența la vot a următoarelor categorii de alegători:

d) alegătorii cu mobilitate redusă care nu sunt înscriși în lista electorală permanentă a secției de votare respective.

Autoritatea Electorală Permanentă a stabilit prin art. 8 alin. (2) din Hotărârea privind unele măsuri pentru buna organizare și desfășurare a alegerilor pentru Președintele României din anul 2019 (hotărâre publicată fără număr pe site-ul Autorității Electorale Permanente <http://www.roaep.ro/legislatie/wp-content/uploads/2019/09/HAEP-masuri-prezidentiale-2019.pdf>) că:

(2) *La alegerile prezidențiale din anul 2019, primarii asigură aducerea la cunoștință publică, prin orice modalitate, a secțiilor de votare la care pot vota alegătorii cu mobilitate redusă și comunică aceste informații Autorității Electorale Permanente până cel mai târziu cu 30 de zile înaintea datei votării.*

Cu toate acestea, la data efectuării anchetei, reprezentanții primăriei nu ne-au pus la dispoziție o listă a secțiilor de votare la care pot vota alegătorii cu mobilitate redusă, alegători care sunt arondați secțiilor de votare organizate în cadrul Școlii gimnaziale nr. 15 (trei secții), Școlii gimnaziale nr. 12, corp A (două secții), Școlii gimnaziale nr. 15, corp B (o secție), Vila Orizont din Poiana Brașov (o secție), **secții în care accesul persoanelor cu handicap locomotor nu poate fi asigurat.**

Urna mobilă este o soluție extremă, aplicabilă exclusiv persoanelor nedeplasabile, netransportabile, respectiv persoanelor enumerate de lege. Nu este cazul persoanelor cu mobilitate redusă, care se pot deplasa.

Printre principiile consacrate în Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, adoptată la New York de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 13 decembrie 2006, deschisă spre semnare la 30 martie 2007, semnată de România la 26 septembrie 2007 și ratificată prin Legea nr. 221/2010, se numără: respectarea autonomiei individuale, inclusiv a libertății de a face propriile alegeri și a independenței persoanelor cu dizabilități, participarea și integrarea deplină și efectivă în societate, accesibilitatea.

Or, urna mobilă folosită ca o soluție a autorității publice în lipsa accesibilizării spațiului public, care include și secțiile de votare, de regulă amenajate în școli, nu constituie altceva decât o barieră în participarea persoanelor cu dizabilități la procesul de vot ca membri egali ai societății.

În acest context, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. (1) lit. f), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată;

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

1. Primarul municipiului Braşov să procedeze la luarea măsurilor legale care se impun pentru a asigura accesibilitatea localurilor de vot, conform metodologiei aprobate prin hotărâre a Autorităţii Electorale Permanente, pentru ca persoanele cu dizabilităţi să aibă acces complet la procesul electoral.

2. Primarul municipiului Braşov să dispună luarea măsurilor legale care se impun pentru publicarea listei secţiilor de votare la care pot vota alegătorii cu mobilitate redusă, în cazul în care nu există posibilitatea instalării unor rampe speciale provizorii care să permită accesul persoanelor cu handicap locomotor în secţiile de votare organizate în cadrul Şcolii gimnaziale nr. 15 (trei secţii), Şcolii gimnaziale nr. 12, corp A (două secţii), Şcolii gimnaziale nr. 15, corp B (o secţie), Vila Orizont din Poiana Braşov (o secţie).

3. Primarul municipiului Braşov va informa Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Braşov, cu privire la însuşirea recomandării şi măsurile dispuse, în termen de 5 de zile de la comunicarea acesteia.

Avocatul Poporului,

Primăria Municipiului Braşov
B-dul. Eroilor, nr. 8
Municipiul Braşov
Judeţul Braşov

Bucureşti, 30 octombrie 2019